SCIENCE PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

2-son (5-jild)
2025

ISSN: 2181-1342 (Online)
Сайт: https://scienceproblems.uz
DOI: 10.47390/SPR1342V5I2Y2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 2 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahammatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasi mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O‘zbekiston Respublikasida xizmat ko‘rsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, O‘zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat G‘aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), O‘zbekiston Respublikasi Sudyalar oliy kengashi huzuridagi Sudyalar oliy maktabi;

Jo‘rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom o‘g‘li — yuridik fanlar bo‘yicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, O‘zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD), Samarqanddavlatuniversiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo‘yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna– psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasi mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Oʻzbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot boʻlimi psixologik xizmat boshligʻi.

22.00.00- SOTSIOLOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, Oʻzbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Poʻlatovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, Oʻzbekiston milliy universiteti;

Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, Oʻzbekiston xalqaro islom akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Boʻtayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, Oʻzbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Roʻyxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari boʻyicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar roʻyxatiga kiritilgan.

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat roʻyxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyogʻoch koʻchasi, 70/10-uy. Elektron manzil: scienceproblems.uz@gmail.com

Bogʻlanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING
DOLZARB MUAMMOLARI
5-jild, 2-son (Fevral, 2025). - 630 bet.

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

Matkarimova Sadoqat Maqsudovna
SHARQSHUNOS A.L.KUNNING XIVA XONLIGI ARXIV HUJJATLARINI SAQLASH VA TADQIQ QILISHDAGI XIZMATLARI 13-19

Matyakubov Xamdam Xamidjanovich
MARKAZIY OSIYO SIVILIZATSIYALARI VA OROLBOʻYI HUDUDIDAGI MADANIYATLAR OʻRTASIDAGI OʻZARO TAʼSIR VA HAMKORLIK 20-24

Raximov Bektosh, Pirmamatov Ramziddin
TURKISTONDA JADIDLARNING TAʼLIM-TARBIYA TIZIMINI ISLOH QILISH BORASIDAGI HARAKATLARI TARIXIDAN 25-29

Хуррамова Саодат Хабибовна
ИЗУЧЕНИЕ ИСТОРИИ ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ РУССКИМИ УЧЕНЫМИ В СЕРЕДИНЕ XIX ВЕКА 30-37

Toʻychiyeva Dilnoza Ikrom qizi
ZOMIN TUMANINING XX ASRNING 80-YILLARIDAGI IJTIMOIY, IQTISODIY VA MADANIY HAYOTI 38-44

Elboyeva Shaxnoza
AYOLLARNING SIYOSIY FAOLLIGINI OSHIRISHDA AMALGA OSHIRILAYOTGAN CHORA-TADBIRLAR VA BU BORADA OʻZBEKISTON TAJRIBASI 45-50

Kanimkulov Olimjon, Xikmatova Oʻgʻiloy
TUZNING QADIMDAN HOZIRGI KUNGACHA BOʻLGAN TARIXI HAQIDA 51-54

Tojiev Alisher Sultannazirovich
MUSTAQILLIK YILLARIDA XORAZM VILOYATIDA TURIZM SOHASI UCHUN KADRLAR TAYYORLASH MASALASI 55-60

Bekbayev Bekjon
XX ASRNING BIRINCHI YARMIDA TOSHKENTDAGI QOZOQLAR TARIXIDAN 61-67

Salayev Umrbek Kadambayevich
JANUBIY OQCHADARYO HUDUDIDA KECHGAN ETNIK JARAYONLAR TARIXI SAHIFASIGA DOIR BAʼZI CHIZGILAR 68-71

Roʻziyeva Mashxura Abdimuminovna
LOʻLILAR IJTIMOIY HAYOTINING OʻZIGA XOS XUSUSIYATLARI 72-78

Turdiyeva Mohinur Ilhomjon qizi
ICHKI SAVDO QOʻQON XONLIGI IQTISODIY TARAQQIYOTINING MUHIM OMILLARIDAN BIRI (1701-1876) 79-84

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

Kazakov Olim Sabirovich
XIZMATLAR SOHASIDA BOSHQARUVNING YETAKCHILIK KONSEPSIYALARIDAN FOYDALANISH 85-89

Исламутдинова Дина Файзрахмановна
РАЗВИТИЕ ЭКСПОРТА В АГРОПРОМЫШЛЕННОМ КОМПЛЕКСЕ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН 90-98

Alikulov Mehmonali Salahiddin o'g'li
QISHLOQ XO'JALIGIGA INVESTITSIYALARNI KENG JALB QILISHDA QISHLOQ XO'JALIGIGA YO'NALTIRILGANLIK INDEKSINING AHAMIYATI 99-106

Omonov Akrom, Ruziyev Baxtiyor
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARI AKTIVLARIDAN SAMARALI FOYDALANISH YO'LLARI 107-113

Tangirov Abduxolik, Nurmanov Sherzod
CHO'L-YAYLOVLARI EKOLOGIK HOLATI VA ULARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LARI 114-121

Aliyarov Olim Abdug'aparovich
MULKIY SOLIQQA TORTISHDA XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI 122-132

Komilov Bakhtiyorjon
UNLOCKING THE POTENTIAL OF E-COMMERCE LOGISTICS IN CENTRAL ASIA 133-144

Djumanov Saitmurod Alibekovich
MAHSULOT TANNARXIGA KIRITILADIGAN XARAJATLAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH 145-150

Yariyev Sherzod Shukurjanovich
DAVLAT SEKTORIDA AUDITNI RAQAMLASHTIRISH MASALALARI 151-155

Matkarimov Feruz Bekturdiyevich
MINTAQADA TO'QIMACHILIK SANOATINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH 156-160

Xaydarova Durdona, To'xtayeva Moxinur
DAVLAT BUDJET DAROMADLARI TUSHUMI VA UNI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI 161-166

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

Yusubov Jaloliddin Kadamovich
ABU NASR FOROBIYNING MA'NAVIY-AXLOQIY IDEALLARI VA ULARNING ZAMONAVIY IJTIMOIY-GUMANITAR FANLAR RIVOJIDAGI AHAMIYATI 167-175

Nosirxo'jayeva Gulnora Abduqahhorovna
FOROBIY ASARLARIDA ADOLAT VA MA'NAVIY YUKSALISH MUAMMOLARI 176-179

Xoliqov Yunus Ortiqovich
BAG'RIKENGLIK VA MILLATLARARO MADANIYAT — JAMIYAT TARAQQIYOTINING ASOSI 180-184

Berdaliyeva Sevara
ANALYSIS OF VIEWS ON THE ORDERING OF SOCIAL LIFE IN THE WORK OF YUSUF KHOS KHAJIB "KUTADGU BILIG" 185-191

Parpiyev Muhammadjon Tolibovich
SHARQ RENNESANSI KELIB CHIQISHINING IJTIMOIY-FALSAFIY OMILLARI 192-197

Yarashova Mohlaroyim Shuxrat qizi
IBN ARABIY "VAHDATUL VUJUD" TA'LIMOTINING FALSAFIY ASOSLARI VA AHAMIYATI 198-202

Ulug'murodov Elyor Saydulloevich
ISLOM GNOSEOLOGIYASIDA RATSIONALIZM MUAMMOSI 203-206

Rasulov Azizxon Mukhamadqodirovich
AXBOROT MAKONIDAGI TRANSFORMATSIYALASHUVNING
DIALEKTIK MAZMUNI 207-213

Xasanov Boburjon Xakimovich
EKSTREMISTIK FAOLIYATNING KELIB CHIQISH TARIXI VA TUSHUNCHALARI 214-219

Shokirov Mubin Rustamovich
MILLIY O'ZLIKKA SADOQAT – UMRBOQIY QADRIYAT 220-225

Ismoilov Maxammadixon
HOZIRGI ZAMON EKOLOGIK MANZARASIDA DESTRUKTIV VA KONSTRUKTIV
MUNOSABATLAR DIALEKTIKASI 226-230

Shokirov Murod Rustamovich
YANGI O'ZBEKISTONDA QADRIYATLARNING QAYTA TIKLANISHI 231-234

Hamroyev Saidjon Sanoyevich
YANGI O'ZBEKISTON STRATEGIYASIDA IJTIMOIY ADOLATNING BARQAROR
TARAQQIYOTNI TA'MINLASH ASOSI SIFATIDAGI O'RNI 235-239

Sharopov O'lmasbek Shuhrat o'g'li
ZAMONAVIY OILADA BOLA TARBIYASINING ASOSIY OMILLARI
(TARBIYA JARAYONIDA OTA-ONANING ROLI) 240-243

Ulug'ov Jasur Nasirdinovich
INSON KAMOLOTI: ISLOMIY QADRIYATLAR VA ULARNING
IJTIMOIY HAYOTGA TA'SIRI 244-249

Qodiraliyev Abror Tojimurot o'g'li
BOSHQARUVCHILIK FAOLIYATI SHARQ MUTAFAKKIRLARI
QARASHLARI MISOLIDA 250-253

Ibragimov Kudrat
XALQARO MUNOSABATLAR TIZIMIDA MARKAZIY OSIYONING YANGI MUSTAQIL
DAVLATLARI 254-260

Oripov Axmadjon Muxammadjonovich
VATANPARVARLIK TUSHUNCHASI SHAKLLARINING IJTIMOIY-FALSAFIY
TALQINI 261-267

Ibragimova Zulayxo Karimbayevna
RAHBAR AXLOQIY-ESTETIK KAMOLOTINING SHAKLLANISH JARAYONLARI
VA ASOSIY KOMPONENTLARI 268-274

Abdullayev A'zam Abdiyevich
YOSHLARDA IJTIMOIY-IQTISODIY FAOLLIGI DIALEKTIKASI VA UNING AYRIM
XUSUSIYATLARI 275-281

Ochilov Azimjon Tuxtamishovich
IJTIMOIY QADRIYATLARNING DEFORMATSIYASI VA KORRUPSIYANING
TARQALISHI 282-285

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

Raxmanova Sarvinoz Alisherovna
SABR VA CHIDAMGA OID FRAZEOLOGIK BIRLIKLARNING SEMANTIK TAHLILI (INGLIZ VA OʻZBEK TILLARI MISOLIDA) 286-289

Kaxarova Iroda Sidikovna
MODAL SOʻZLARDA SHARTLILIK VA TIPOLOGIK OMIL: SEMANTIK TURLANISH 290-296

Babadjanova Nazokat Davronbekovna
“YUSUF VA ZULAYHO” DOSTONINING XALQ VARIANTLARI TAHLILI 297-302

Sayidova Shakhrizoda Nasrulloyevna
RELIGIOUS VIEWS OF THE CHARACTER OF AMIR TEMUR IN MUHAMMAD ALI'S WORK “ULUGʻ SALTANAT” 303-308

Hatamova Kamola Toshmurod qizi
TIJORAT HUJJATLARI TILIDA TERMINOLOGIK LEKSIKA 309-316

Ibodullayeva Dinora Bahramjanovna
TERMINOLOGIYANING OʻZBEK VA XORIJIY TILSHUNOSLAR TOMONIDAN OʻRGANILISHI 317-321

Otajonova Dildor Baxtiyarovna
SUD JARAYONIDA OLIB BORILADIGAN NUTQ FAOLIYATI MAHSULOTLARINING SUD-TIBBIY VA LINGVISTIK EKSPERTIZA TEKSHIRUVI 322-326

Khasanov Mahmud Abdurakhmanovich
PHONOLOGICAL AND MORPHOLOGICAL INTERACTIONS AMONG THE LANGUAGES 327-331

Xoshimova Oydina Shuxrat qizi
OLAMNING LISONIY MANZARASIDA NOMINATSIYANING OʻRNI VA RANGLAR IFODASI 332-338

Babayeva Iroda
THE CHARACTERISTICS OF NEWSPAPER HEADLINES IN TERMS OF THEIR STRUCTURE AND MEANING 339-342

Fozilov Odil Yuldashevich
USE OF LOGICAL AND FIGURATIVE PERIPHRASES IN MODERN UZBEK LANGUAGE........ 343-346

Raxmonova Dildora Mirzakarimovna
JADID DRAMALARIDA ISLOM MADANIYATI VA MILLAT TANAZZULI MASALALARI TALQINI (ABDULLA QODIRIYNING “BAXTSIZ KUYOV” DRAMASI MISOLIDA) 347-351

Mamataliyeva Navbahor Xujamberdiyevna
TEZ AYTISHLARNING SINTAKTIK TUZILISH JIHATDAN TAHLILI 352-357

Xamidova Sayyora Nurmatovna
KATEGORIYA SIFATIDA SHAKLLANGAN MODALLIK TURLARINING OʻZIGA XOS XUSUSIYATLARI 358-363

Mengboyev Azizbek Alijon oʻgʻli
INGLIZ VA OʻZBEK TILLARIDAGI MILLIY BAYRAM NOMLARINING CHOGʻISHTIRMA TADQIQI 364-368

Hayitova Shohida Erkin qizi
INGLIZ VA OʻZBEK TILLARIDAGI OTA KONSEPTINING CHOGʻISHTIRMA TAHLILI 369-373

Xolboyeva Iroda Shuxrat qizi
SOMATIK KOMPONENTLI PROVERBIAL FRAZEOLOGIZMLARDA EKVIVALENTLIK MASALASI 374-378

Saparniyazov Omirbek Nukusbayevich
MARK TVEN VA MUQIMIY ASARLARINI QIYOSIY O'RGANISH: ADABIY UMUMIYLIK VA USLUBIY O'ZIGA XOSLIGI 379-385

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

Мухитдинова Фирюза
КЛЮЧЕВЫЕ ПРИОРИТЕТЫ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ ПОЛИТИКИ НОВОГО УЗБЕКИСТАНА 386-393

Uzakova Go'zal Sharipovna
HUDUDLARNI ZONALASHTIRISHNING HUQUQIY MASALALARI 394-403

Tulaganova Gulchexra, Nurilloyev Shavkat
INSON QADRINI YUKSALTIRISH VA ERKIN FUQAROLIK JAMIYATINI YANADA RIVOJLANTIRISH 404-414

Yakubova Iroda Bahramovna
MUALLIFLIK SHARTNOMASINING MAZMUNI, TUZILISHI VA UNING ASOSIY SHARTLARI 415-419

Obidov Tolibjon Avezxanovich
JINOIY SUD ISHLARINI YURITISH SOHASIDAGI O'ZARO HAMKORLIK MASALALARI 420-425

Tuxtashev Sherzod Azimovich
JINOYAT ISHINI TO'XTATIB TURISHNING JABRLANUVCHI VA AYBLANUVCHI UCHUN HUQUQIY OQIBATLARI 426-430

Maxamatov Maxmud Maxamataminovich
INSON HUQUQLARINI XALQARO ORGANLARDA HIMOYA QILISH MASALALARI 431-436

Rahmatov Elyor Jumaboyevich
BOJXONA MA'MURIYATCHILIGINI ISLOH QILISHDA BOJXONA ORGANLARINING DAVLAT IQTISODIY VA HUQUQIY XAVFSIZLIGINI TA'MINLASHDA ISHTIROKI 437-441

Jumaniyozova Dilfuza Kamolovna
IJTIMOIY XAVF GURUHIGA KIRUVCHI YOSHLAR MUAMMOLARI YECHIMI: XORIJ TAJRIBASI 442-447

Shermatov Nuriddin
RAQAMLI ERADA SUN'IY INTELLEKT (AI) VA ADDITIV (3D PRINTING) TEXNOLOGIYALARI INTELLEKTUAL MULK HUQUQINING OBYEKTI SIFATIDA 448-455

Juraeva Asal
EXECUTION OF INTERNATIONAL COMMERCIAL ARBITRAL AWARDS 456-461

Собиров Саидбек Махмудович
ДОКТРИНАЛЬНО-ПРАВОВЫЕ И ПРИКЛАДНЫЕ ВОПРОСЫ СУДЕБНОГО ПРИМЕНЕНИЯ И ТОЛКОВАНИЯ ОТДЕЛЬНЫХ НОРМ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА О НЕПЛАТЕЖЕСПОСОБНОСТИ 462-467

Nurbayev Muzaffar Erkinovich
DAVLAT MOLIYAVIY NAZORATI INSTITUTINING NAZARIY-HUQUQIY DOKTRINASINI TAKOMILLASHTIRISH 468-478

Qudratillayev Jaxongir Zokirjon o'g'li
INTERNETDAN FOYDALANISH HUQUQINING KONSTITUTSIYAVIY HUQUQIY ASOSLARI: INTERNET TUSHUNCHASI 479-485

Xabibullayev Azizillo Lutfullo o'g'li
SUN'IY INTELLEKT VA INTELLEKTUAL MULK HUQUQI O'RTASIDAGI MUNOSABATLAR VA HUQUQIY MUAMMOLAR 486-491

To'xtayev O'ktamjon Zarifjon o'g'li
MURAKKAB ASHYOLARNING O'ZIGA XOS BELGILARI, ULARNING HUQUQIY VA FALSAFIY MOHIYATI 492-500

Yusupov O'ktamboy
KORRUPSIYAVIY BITIM HAQIQIY EMASLIGINING FUQAROLIK-HUQUQIY OQIBATLARI 501-509

Murodxonov Muhammadnur
XALQARO HUQUQNING TADRIJIY RIVOJLANISHIDA FUNDAMENTAL ASARLARNING O'RNI 510-518

Ёкубов Шухратжон, Эргашева Муниса
МОДЕРНИЗАЦИЯ СИСТЕМЫ МЕДИЦИНСКОГО ПРАВА В УЗБЕКИСТАНЕ: БАЛАНС МЕЖДУ МЕЖДУНАРОДНЫМИ СТАНДАРТАМИ И НАЦИОНАЛЬНЫМИ ОСОБЕННОСТЯМИ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ 519-523

Qudratillayev Xazratali Zokirjon o'g'li
JINOIY FAOLIYATDAN OLINGAN DAROMADLARNI LEGALLASHTIRISHNI TERGOV QILISH SOHASIDA XORIJIY DAVLATLAR VAKOLATLI ORGANLARI BILAN HAMKORLIK MASALALARI 524-530

Umarov Abbosjon Asliddin o'g'li
SUG'URTA INSTITUTINING NAZARIY-HUQUQIY TAVSIFI 531-536

Хайдарова Хилола Анваровна
ПРАВО НА ИНКЛЮЗИВНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ КАК СУБЪЕКТИВНОЕ ПРАВО ЛИЦ С ИНВАЛИДНОСТЬЮ 537-542

13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI

Ibraximov Sanjar Urunbayevich
AKMEOLOGIK YONDASHUV ASOSIDA SPORTCHILARNING INDIVIDUAL XUSUSIYATLARI BILAN ZIDDIYATLI VAZIYATLARDAGI XULQ-ATVOR STRATEGIYALARI O'RTASIDAGI O'ZARO BOG'LIQLIGI 543-547

Karimov Akramjon Zaynobidinovich
RAQAMLI TRANSFORMATSIYALAR SHAROITIDA YOSHLARNING AXBOROT XAVFSIZLIGI MADANIYATI VA MEDIAIMMUNITETINI TA'LIM JARAYONLARI ORQALI SHAKLLANTIRISH MASALALARI 548-554

Abdullayev Yashnarjon Mahkamovich
7-9 YOSHLI O'QUVCHILARNING HARAKAT SIFATLARINI HARAKATLI O'YINLAR VOSITALARI ORQALI RIVOJLANTIRISH 555-561

Karimov Qayum Mamashayevich
KOMPYUTERLI MATEMATIKA TIZIMLARINI O'QITISHDA TARMOQ TEXNOLOGIYASIDAN FOYDALANISH 562-569

Xojimirzayeva Shaxnoza Shokir qizi
MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTI INNOVATSION FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH JARAYONI 570-576

Qodirov Azamat Muxriddinovich
IXTISOSLASHTIRILGAN MAKTABLAR YUQORI SINF O'QUVCHILARINING INGLIZ TILI KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHDA MATN O'QISH MALAKASI VA KOMMUNIKATIV YO'NALGAN O'QISH MASHQLARINING AHAMIYATI XUSUSIDA 577-582

Тлеумуратова Абадан Бекбановна
ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К РАЗВИТИЮ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ СТУДЕНТОВ 583-585

Turdimuratov Dilmurad Yuldashevich
TALABALAR TA'LIMINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH VA JISMONIY SIFATLARINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR 586-592

Mamaziyayev Oblaberdi
OLIY TA'LIMNING NEMIS TILI DARSLARIDA GRAMMATIK TARJIMA METODIDAN FOYDALANISH AFZALLIKLARI 593-598

Isoqov Murod Madaminjonovich
YOSHLAR JAMOAT TASHKILOTLARIDA IJTIMOIY KAPITALNI SHAKLLANTIRISHNING ILG'OR XORIJIY MODELLARI 599-605

Nasriddinova Hulkar Komiljonovna
BOSHLANG'ICH SINFLARDA MATEMATIKANI O'QITISHNING HOZIRGI HOLATI 606-610

Allayeva Hafiza Rustam qizi
BOSHLANG'ICH SINFDA O'QITISHNING ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH USULLARI 611-614

Raxmonberdiyeva Oygul Rayimjonovna
AKADEMIK QALAMTASVIR MASHG'ULOTLARIDA TALABALARGA INSON PORTRETINI ISHLASH METODIKASI 615-621

Xo'jaqulov Ro'zibek Ilhomjon o'g'li
BO'LAJAK TASVIRIY SAN'AT O'QITUVCHILARIDA KASBIY KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISHDA RANGTASVIR FANINING AHAMIYATI 622-625

Elova Sitora Axmatkulovna
QISQA MASOFALARGA YUGURUVCHILARNI TEXNIK TAYYORGARLIGINI SHAKLLANISH DARAJASI 626-629

SCIENCE PROBLEMS.UZ

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari
Actual Problems of Humanities and Social Sciences
Volume 5 | Issue 2 | 2025
ISSN Online: 2181-1342

Received: 25 January 2025
Accepted: 1 February 2025
Published: 10 Feburary 2025

Article / Original Paper

THE IMPORTANCE OF PAINTING IN THE DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL COMPETENCE IN FUTURE TEACHERS OF FINE ARTS

Khojakulov Ruzibek Ilham ugli
Gulistan State Pedagogical Institute,
Specialty fine arts, postgraduate student, group 7-24
E-mail: xujakulovruzibek@gmail.com

Abstract. The article describes the scientific foundations and creative approaches to teaching methodology. Fine arts classes provide information on the importance of painting in the development of professional competence of teachers. The scientific research of teachers was thought about the importance of interesting and effective organization of classes, introducing innovative methods.

Keywords: fine arts, painting, competence, innovation, creative.

BOʻLAJAK TASVIRIY SANʼAT OʻQITUVCHILARIDA KASBIY KOMPETENSIYANI RIVOJLANTIRISHDA RANGTASVIR FANINING AHAMIYATI

Xoʻjaqulov Roʻzibek Ilhomjon oʻgʻli,
Guliston davlat pedagogika instituti
Tasviriy sanʼat mutaxassisligi 7-24 guruh magistranti

Annotatsiya. Maqolada oʻqitish metodikasining ilmiy asoslari va ijodiy yondashuvlari bayon etilgan. Tasviriy sanʼat darslarida oʻqituvchilar kasbiy kompetensiyasini rivojlantirishda rangtasvir fanining ahamiyati toʻgʻrisida maʼlumotlar keltirilgan. Oʻqituvchilarning ilmiy tadqiqotlari innovatsion metodlarni joriy etib, darslarni qiziqarli va samarali tashkil etishning ahamiyati toʻgʻrisida fikr yuritilgan.

Kalit soʻzlar: tasviriy sanʼat, rangtasvir, kompetentlik, innovatsiya, kreativ.

DOI: https://doi.org/10.47390/SPR1342V5I2Y2025N99

Kirish. Respublikamizning rivojlangan davlatlar qatoriga kirishi va buyuk mamlakatga aylanishi uchun taʼlim sohasida oʻqituvchilarning roli juda muhimdir. Oʻqituvchilar oʻquvchilarga bilim berishda chuqur va zamonaviy metodologik bilimlarga ega boʻlishlari zarur. Ular nafaqat asosiy fanlardan, balki madaniyat va sanʼat kabi sohalardan ham bilim beradilar. Barcha estetik fanlar qatori tasviriy sanʼat oʻqituvchilari ham ayniqsa, mamlakatimiz maʼnaviyati va madaniyatini boyitishda oʻziga xos vazifaga ega. Ular oʻquvchilarga badiiy bilimlarni oʻrgatish orqali estetik tafakkurni rivojlantirishga, madaniy merosni saqlashga va yangi ijodiy fikrlarni shakllantirishga yordam beradilar. Shu tariqa, tasviriy sanʼat oʻqituvchilari nafaqat badiiy taʼlim beruvchi, balki yosh avlodni tarbiyalovchi muhim shaxslar sifatida kelajak uchun xizmat qiladilar.

Pedagogik innovatsiyalarning maqsadi taʼlim jarayoni sifatini oshirish, pedagogik amaliyotni sifat va miqdor jihatdan oʻzgartirishdir. Jahon miqyosida boʻlajak pedagog kadrlarni tayyorlash jarayonida taʼlim va ishlab chiqarish amaliyotining uygʻunligini taʼminlash zarur.

Tasviriy san'atning rangtasvir fani asosida hayot tajribalariga tayangan holda tizimlashtirilishi va shaxsiy kompetentlikni oshirish muhim ahamiyatga ega. Taraqqiy etgan davlatlarda, Yaponiya, Rossiya, AQSh va Angliyada tasviriy san'at oʻqituvchilarini tayyorlash jarayonida kasbiy malakalar va bilimlarni rivojlantirishga qaratilgan oʻquv dasturlari ishlab chiqilgan. Bu jarayonda kasbiy kompetentlikni oshirish asosiy vazifa etib belgilanadi. Davlatimizda zamonaviy va kreativ oʻqitish metodlarini qoʻllay oladigan, yuqori kasbiy bilimlarga ega pedagoglarga ehtiyoj sezmoqda. Bu, ta'lim sifatini oshirish va yosh avlodni tarbiyalash uchun zarur.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya. Pedagog V.A.Suxomlinskiy oʻzining "Chin insonni qanday tarbiyalash kerak" degan asarida "Oʻqituvchining mehnatini biror narsa bilan qiyoslab ham, taqqoslab ham boʻlmaydi... Toʻquvchi bir soatdan keyinroq oʻz ishining hosilini koʻradi, poʻlat erituvchi bir necha soatdan soʻng olovdagi metall oqimidan shodlanadi, yer haydovchi, don sepuvchi gʻallakor bir necha oydan keyin dalada oʻstirgan boshoqlari va bir siqim donidan zavqlanadi. Oʻqituvchi esa oʻz ijodining mahsulini koʻrish uchun yillab mehnat qilishi kerak. Oʻqituvchi har bir minut, har bir daqiqada oʻzining oʻttizta yoki qirqta tarbiyalanuvchisidan har birini koʻrib turishi, u shu daqiqada nimalar oʻylayotganligini, qanday gʻam-alamlar uni tashvishlantirayotganligini bilishi kerak" – degan fikrlarni bayon etadi. Tasviriy san'atni oʻqitishda ham tasviriy san'at oʻqituvchisi oʻz ustida ishlashi, zamon talabiga mos bilimlarga va pedagogik mahoratlarga ega boʻlib, oʻz mutaxassisligiga mos va loyiq boʻlishi lozim, ayni shu narsa oʻqituvchining kompetentligi deyiladi. Oʻqituvchining kompetentligi, eng avvalo, u oʻz mutaxassisligiga mos bilimlarga ega boʻlishi, innovatsion pedagogik usullarni oʻzlashtirib, amaliyotda qoʻllay olishini anglatadi. Oʻqituvchilarning ta'lim jarayonida professional rivojlanishi, pedagogik va san'at koʻnikmalarini muntazam yangilab borish orqali amalga oshiriladi. Shuningdek, ta'limda IT texnologiyalaridan foydalanish, qoʻllanmalarning zamonaviyligini ta'minlash hamda oʻquvchilarning yaratuvchanlik va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish muhimdir. Shu bilan birga, oʻqituvchining didaktik koʻnikmalari mediatorlarda foydalangan holda darslarni qiziqarli va interaktiv oʻtkazish imkonini beradi, bu esa oʻquvchilarning motivatsiyasini oshiradi va ta'lim samaradorligini kuchaytiradi.

Bugungi kunda ta'limga "kompetensiyaviy yondashuv" yangi tadqiqot yoʻnalishi sifatida paydo boʻldi. Kompetensiya lotincha soʻz boʻlib "compete" – kirishyapman, munosibman, loyiqman yoki bir sohadagi bilimlar, tajribalar ma'nolarini anglatadi. Demak, inson ma'lum sohani yaxlit biladigan, tajribaga ega boʻlgan kabi ma'nolarni bildiradi. "Kompetentlik – bilimdonlik, kasbga moslik, malakalilik, tajribalilik, rahbarlik faoliyatiga singdirib borish". "Kompetensiya – biror kishi juda yaxshi bilgan yoki xabardor boʻlgan masalalar doirasi" – deb rus psixologi B.D.Elkonin ta'rif bergan. "Kompetensiya – biror kishining vazifalari, huquqlari doirasi" – deb S.I.Ojegov aytib oʻtgan. Umuman "kompetensiya" va "kompetentlik" atamalari pedagog olimlar tomonidan bir xil tahlil etilmaydi. Kompetensiyaviy yondashuv, oʻqituvchilarning pedagogik uslublarini qayta koʻrib chiqish va oʻquvchilarning faol ishtirokini ta'minlashga yordam beradi. Ushbu yondashuv natijasida, oʻquvchilar murakkab muammolarni hal qilishda, innovatsion fikrlashni rivojlantirishda va turli vaziyatlarda mustaqil qarorlar qabul qilishda tayyorgarlik koʻradilar.

XXI asrda globallashuv jarayonida barcha fanlar qatori tasviriy san'atga boʻlgan talabning ortishi, ushbu jarayonda oʻqituvchilarning haqqoniy shaxsiy kompetentligini oshirishida muhim ahamiyat kasb etadi. Tasviriy san'atning rangtasvir turiga qiziqish

bildiruvchi yoshlar soni ortib bormoqda, bu esa ularni rangtasvirning nazariy va amaliy jihatlari bilan tanishtirishni talab etadi.

Oʻqituvchilarning kompetentligi, avvalo, rangtasvirda chizish mahorati, ranglar bilan ishlashdagi tajribasi va ta’lim jarayonida samarali metodlarni qoʻllay olish qobiliyatiga bogʻliqdir. Ushbu kundalik faoliyatda oʻqituvchilar innovatsion yondashuvlar va pedagogik metodlarni qoʻllash orqali oʻquvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishi lozim. Shu sababli, tasviriy san’at oʻqituvchisidan professional malaka va bilim darajasini oshirishga, shuningdek, zamonaviy tasviriy san’atning tendensiyalaridan xabardor boʻlishga e’tibor berishi talab qilinadi. Bu jarayon, nafaqat akademik muvaffaqiyatlarni, balki muhitning estetik rivojlanishini ham ta’minlaydi.

Muhokama. Bugungi kunda qadriyatlarimizni qayta tiklanishi borasida tasviriy san’at darslarida turli yoʻl-yoʻriqlar bilan xalqimiz merosining hunarmandchilik, amaliy bezak va milliy an’ana, afsona va rivoyatlardan foydalanishni amalga oshirish uchun oʻziga xos uslublardan qoʻllanishi mumkin. Bu jarayonda ilmiy tadqiqotlar va amaliy oʻrganishlar muhim ahamiyatga ega. Oʻquvchilar, tasviriy san’at darslarida milliy qadriyatlarni rekonstruksiyalash orqali, tarixiy va madaniy kontekstda ularni talqin qilish imkoniyatiga ega boʻlishadi. Tasviriy san’at orqali oʻrganish, yangi avlodga xalqning tarixiy davomiyligini va estetik tajribasini yetkazish uchun samarali vosita sifatida xizmat qiladi. Bu, oʻz navbatida, madaniyatimizni rivojlantirish va kelajak avlodga yetkazish maqsadida muhim ahamiyatga ega. Oʻquvchilarni rangtasvir darslarida oʻqitish jarayonida milliy qadriyatlar va san’at vositalaridan foydalanish, ularning fikrlash va yaratuvchanlik koʻnikmalarini oshirish uchun zarur. Bunda, oʻqitish metodikasi ilmiy bilimlarni ijodiy yondashuv bilan birlashtirib, oʻquvchilarni jamiyatimizda yetuk mutaxassislar sifatida yetishtirishga xizmat qiladi. Shunday qilib, oʻqitish jarayoni ilmiy va estetik jihatlarning muvofiq uygʻunlikda kelishiga asoslangan.

Oʻqitish metodikasi – bu nima? Ilmmi yoki san’atmi? Oʻqitish metodikasini nazariyasi – ilmdir. Uning ma’lum mazmunlari va tavsiyalarini samaradorligi ilmiy asoslanib isbotlangan. Oʻqitishning oʻzi esa oʻquv tarbiyaviy jarayonga ta’sir qilib oʻziga jalb qila olish – san’atidir. Darhaqiqat, ta’lim sohasidagi mutaxassis pedagoglarning fikriga koʻra, ranglar bilan oʻqitish koʻnikmalarini rivojlantirish rangtasvirga aloqador kompetentlikni rivojlanishiga olib keladi. Rangtasvir darslarida oʻquvchilarni ranglar bilan yaxshi munosabatda boʻlishni oʻrgatish doimiy va tez oʻzgarib borayotgan olamga oson moslashishga koʻmaklashadi. Oʻquvchida rang orqali yaratuvchanlikni qoʻllab-quvvatlash ularga rangtasvirni yanada samarali oʻzlashtirishga, ranglarni toʻgʻri oʻqish, his qilish, fazoviy tasavvur qilish, ijodiy fikrlash, oʻz qobiliyatlarini namoyon etish, ranglardan foydalanish qoidalariga rioya etish, oʻzlari istiqomat qilayotgan jamiyatning malakali mutaxassislari boʻlishlarida oʻz ta’sirini koʻrsatmay qolmaydi. Jamiyatimiz hamda jahonda kompetentlik bilan yuzaga kelgan muammolarga samarali yechim topish, yangi innovatsiyalardan foydalanish, yangi zamon talabiga mos metodlardan foydalangan holda oʻqitish muhim ahamiyat kasb etadi.

Natija. Ilmiy tadqiqotlarning ahamiyati yangi zamon talabiga mos oʻqitish texnologiyalari va metodlari vositasida rangtasvir darslarida oʻquvchilarni ranglar olamiga olib kirishga e’tibor qaratilgan. Darhaqiqat, rangtasvirda goʻzalliklarni his qilish va oʻquvchilarning dunyoni oʻzgacha koʻz bilan koʻrish qobiliyatini shakllantirish uchun ilmiy tadqiqotlar oʻta muhimdir. Ilmiy munozaralar va tahlillar yordamida metodologik yondashuvlar takomillashadi. Bu esa oʻquv jarayonini yanada samarali va qiziqarli qiladi. Oʻqituvchilar yangi

nazariyalarni va tajribalarini qo'llab-quvvatlash orqali darslarida innovatsion usullarni kiritishlari mumkin. Bunday ilmiy asoslangan yondashuv, o'quvchilarning ijodiy fikrlash qobiliyatini oshiradi va ularni san'atga bo'lgan qiziqishini yanada kuchaytiradi.

Rangtasvir darslarida o'quvchilarni fanga qiziqtirish, ranglar olami orqali borliqni anglash va his qildirish metodlarini rivojlantirish mavzusidagi ishlarning barchasi shaxsiy va kasbiy kompetentlikni rivojlantirishga qaratilgan. Ayniqsa tasviriy san'at o'qituvchisining kompetentligisiz o'quvchida borliq, fazo, shakl va hajm, rang haqidagi tasavvurni shakllantirish juda mushkul ish.

Xulosa. Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilari o'rgangan nazariy bilimlarini amaliyotda qo'llashga qodir bo'lishi, dars jarayonini amaliy mashg'ulotlarga asoslash orqali o'quvchilarni yanada chuqurroq anglashga yordam beradi. O'qituvchining kasbiy kompetentligi uning pedagogik yondashuvlaridan, ijodiy uslublaridan va darslarni qiziqarli o'tkazish qobiliyatidan kelib chiqadi. Bunda, o'qituvchi o'zining rivojlangan kompetensiyasini doimo yangilab borishi va o'quvchilarning ijodkorliklarini rag'batlantirishi zarur. O'z bilimlarini amaliy mashg'ulotlarda qo'llash orqali barcha o'quvchilarga keng imkoniyatlar yaratadi va ularda san'atga bo'lgan qiziqishni kuchaytiradi. Bu jarayon, o'qituvchi va o'quvchi o'rtasida ijodiy hamkorlikni yanada rivojlantiradi.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Pardaboyevich, Jumaboyev Nabi. "O'QUVCHILAR IJODIY FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY TEXNALOGIYALARNING O 'RNI." *FAN OLAMI* 6.11 (2023): 87-90.
2. Khojamkulov, Rasulbek. "THE IMPORTANCE OF DEVELOPING DESIGN COMPETENCES OF FUTURE ENGINEERS USING COMPUTER GRAPHICS." Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari / Actual Problems of Humanities and Social Sciences .4.5(2024).
3. D.X.Aslanova, F.F.Salomov, Y.M.Halikov. "Kasbiy kompitentlik". O'quv qo'llanma. Samarqand, "Iqtisodiyot", 2020.
4. Эльконин Б.Д. "Понятые компетентности позиция развивающего обучения". Москва. 2002.
5. Turayeva Dilafruz Rustamboyevna, Amanullayeva Umida Botirjon Qizi PEDOGAGIK KOMPETENSIYA TA'LIM JARAYONINI TAKOMILLASHTIRISHNING MUHIM OMILI SIFATIDA // CARJIS. 2022. №Special Issue 1. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/pedogagik-kompetensiya-ta-lim-jarayonini-takomillashtirishning-muhim-omili-sifatida (дата обращения: 28.01.2025).
6. Ожегов С.И. Словарь русского языка. – Москва: "Русский язык", 1999. 248 с.
7. S.Abdurasilov, N.Tolipov. "Tasviriy san'at o'qitish metodikasi". T.: "Aloqachi", 2007. 30-b.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 2 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro‘yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog‘och ko‘chasi, 70/10-uy. Elektron manzil: scienceproblems.uz@gmail.com

Bog‘lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).